

prima instanță: E.Cobzac
instanța de apel: N.Craiu, M.Guzun, L.Popova

dosarul nr.3ra-632/14

D E C I Z I E

09 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat, Iurie Bejenaru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de Primăria și Consiliul comunei Stăuceni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Botnaru Natalia împotriva Primăriei și Consiliului comunei Stăuceni privind contestarea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014, prin care cererea de apel declarată de Primăria comunei Stăuceni și Consiliul comunei Stăuceni a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 07 mai 2013 Botnaru Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Consiliului comunei Stăuceni privind contestarea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în anul 2012 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Red Union Fenosa” și Primăriei comunei Stăuceni privind evacuarea punctului de transformare de pe lotul de teren amplasat în mun. Chișinău, comuna Stăuceni, str. Tineretului, 105, care îi aparține cu drept de proprietate.

Susține că în cadrul examinării pricinii civile înaintate împotriva ÎCS „Red Union Fenosa” și Primăriei comunei Stăuceni și anume în ședința de judecată din 05 februarie 2013 a făcut cunoștință cu decizia Consiliului comunei Stăuceni nr. 6/2 din 08 mai 2007 cu privire la aprobarea Planurilor cadastrale și transmiterea în proprietate a terenurilor și cu extrasul din Registrul bunurilor imobile, potrivit căruia terenul pe care este amplasat punctul de transformare aparține administrației publice locale, astfel fiind lipsită de 0,0024 ha din terenul care îi aparține cu drept de proprietate.

Invocă că la 15 martie 2013 s-a adresat pîrîtului cu cerere privind anularea deciziei Consiliului comunal Stăuceni nr. 6/2 din 08 mai 2007 cu privire la aprobarea Planurilor cadastrale și transmiterea în proprietate a terenurilor, în partea în care a fost expropriată de o suprafață de teren de 0,0024 ha și format bunul imobil nr. cadastral 3153214.533, însă prin răspunsul pîrîtului cererea a fost respinsă.

Consideră reclamanta că contrar Legii privind formarea bunurilor imobile, nu a fost obținut acordul ei la formarea bunului imobil situat în mun. Chișinău, comuna Stăuceni, str. Tineretului și la divizarea suprafeței de 0,0024 ha din terenul care îi aparține cu drept de proprietate.

Solicită reclamanta prin cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare a cerințelor, repunerea în termen, anularea deciziei Consiliului comunal Stăuceni nr. 6/2 din 08 mai 2007 cu privire la aprobarea Planurilor cadastrale și transmiterea în proprietate a terenurilor, în partea în care a fost format și înregistrat lotul de teren nr. cadastral 3153214.533, suprafața 0,0024 ha, amplasat în mun. Chișinău, comuna Stăuceni str. Tineretului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 octombrie 2013, cererea de chemare în judecată depusă de Botnaru Natalia a fost admisă. S-a admis cererea de repunere în termen și s-a anulat decizia Consiliului comunal Stăuceni nr. 6/2 din 08 mai 2007 cu privire la aprobarea Planurilor cadastrale și transmiterea în proprietate a terenurilor, în partea în care a fost format și înregistrat lotul de teren nr. cadastral 3153214.533, suprafața 0,0024 ha, amplasat în mun. Chișinău, comuna Stăuceni str. Tineretului.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Primăria comunei Stăuceni și Consiliul comunei Stăuceni au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014, au fost respinse cererile de apel depuse de Primăria comunei Stăuceni și Consiliul comunei Stăuceni.

La 21 martie 2014, în termenul stabilit de lege, Primăria comunei Stăuceni și Consiliul comunei Stăuceni au declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia și casarea hotărîrilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată și depusă tardiv.

În susținerea recursului au invocat că instanțele de judecată au emis hotărîrile judecătorești cu interpretarea eronată a Legii cu privire la contenciosul administrativ și Legii cu privire la administrația publică locală.

Au indicat că data de 05 februarie 2013 se consideră data comunicării actului administrativ contestat și potrivit art. 14 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, intimata a fost în drept de a solicita printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 zile de la data comunicării actului, revocarea în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Menționează că autoritatea emitentă a deciziei nr. 6/2 din 08 mai 2007 este Consiliul comunal Stăuceni, iar termenul limită de depunere a cererii prealabile către Consiliul comunal Stăuceni a fost 07 martie 2013, calculat din 05 februarie 2013, astfel cererea prealabilă din 15 martie 2013 fiind depusă tardiv.

Susțin că intimata s-a adresat cu cerere prealabilă față de Primăria comunei Stăuceni, dar nu către Consiliul comunal Stăuceni, cu toate că emiterea sau anularea actului administrativ contestat, ține exclusiv de competența Consiliului comunal Stăuceni, astfel procedura prealabilă nu a fost respectată.

În referința din 30 mai 2014, Botnaru Natalia prin intermediul reprezentantului Jigău Radu a indicat că hotărârile judecătorești atacate sunt legale și întemeiate, solicitând respingerea recursului.

Examinînd argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat de Primăria comunei Stăuceni și Consiliul comunei Stăuceni urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 1 alin. (2), art. 3 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins.

Conform art. 16 alin. (1) și art. 26 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Potrivit art. 46 al Constituției R.M. și art. 316 alin. (2) Cod Civil, dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

În conformitate cu art. 320 alin. (2) și art. 321 alin. (2) Cod Civil, dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic,

sucesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărîre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate.

În cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

Potrivit art.19 al Legii nr. 354 din 28 octombrie 2004 cu privire la formarea bunurilor imobile, proiectul de formare a terenurilor se transpune pe teren prin stabilirea hotarelor în natură și elaborarea actului de stabilire a hotarelor. După stabilirea hotarelor, se elaborează planul bunului imobil format.

În cazul formării construcțiilor, apartamentelor, încăperilor izolate, planul bunului imobil se elaborează după efectuarea, în conformitate cu legislația ce reglementează activitățile în construcții, a lucrărilor care asigură îndeplinirea condițiilor prevăzute la art.7 lit.a), d) și i).

Contractul sau decizia de formare a bunului imobil se întocmește de către proprietarii bunurilor imobile după elaborarea planului bunului imobil, care devine parte componentă a contractului sau deciziei.

În caz de litigii asupra preciziei hotarelor terenului și altor date cadastrale, prioritate vor avea hotarele și datele cadastrale stabilite în procesul executării lucrărilor cadastrale din cadrul formării bunului imobil.

Colegiul a stabilit cu certitudine că, Botnaru (Miscu) Natalia în temeiul contractului de vînzare-cumpărare din 13 martie 2002 înregistrat sub nr. 953, încheiat între Tanasî Raisa și Miscu Vera, care a acționat în numele fiicei minore Miscu Natalia, a obținut dreptul de proprietate asupra terenului situat în mun. Chișinău, comuna Stăuceni, str. Tineretului, 105, cu suprafața de 0.0687 ha, nr. cadastral actualizat 3153214.148 (nr. cadastral convențional 3153000663), supus înregistrării la OCT Chișinău la 02 aprilie 2002 (f.d. 2).

La 05 iulie 2004 Primăria com. Stăuceni a eliberat pe numele Nataliei Miscu, titlul de autentificare a dreptului asupra pămîntului, suprafața de 0.0687 ha, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 4210 din 13 martie 2002, eliberat la 05 iulie 2004, în hotarele indicate în plan pct. 1-2- cu suprafața de 18,01 m², pct. 2-3 - cu suprafața de 38 m²; pct. 3-4- cu suprafața de 18 m²; ; pct. 4-1- cu suprafața de 38,39 m²; adiacenți ai terenului fiind 1-4 Primăria comunei Stăuceni și 4-4 Burduja S (f.d.3).

Potrivit pct. 1 a deciziei Consiliului com. Stăuceni nr. 6/2 din 08 mai 2007, au fost aprobate planurile cadastrale ale sectoarelor 315214, în hotarele generale conform anexei nr. 1, s-a dispus perfectarea titlurilor de autentificare a deținătorului de teren, proprietarilor terenurilor potrivit anexei nr. 2 și planurile cadastrale, aprobarea listei sectoarelor de teren proprietate a unității administrativ teritoriale conform anexei nr. 3 și listei sectoarelor de teren proprietate privată, proprietarii cărora la moment sunt decedați, conform anexei nr. 4.

Totodată din decizia Consiliului com. Stăuceni nr. 6/2 din 08 mai 2007 reiese că terenul nr. 524 din mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Tineretului a fost înregistrat ca teren pentru construcții cu suprafața de 0.0024 ha, nr. cadastral 3153214.533, poprietar fiind administrația publică locală, iar terenul cu suprafața de 0.0687 ha, aparține cu drept de proprietate Nataliei Botnaru (Miscu), fiindu-i atribuit nr. cadastral 315214148 (f.d. 25 verso, 27).

Potrivit planului geometric nr. 24 din 21 februarie 2013 întocmit de SRL „GeoInfoSistem”, s-a stabilit că configurația terenului din mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Tineretului, 105, nr. cadastral 3153214148, indicat în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 05 iulie 2004, care aparține Nataliei Botnaru, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 953 din 13 martie 2002 și aprobat de Primăria com. Stăuceni este dreptunghiulară, iar configurația hotarului terenului la momentul măsurărilor din februarie 2013 este neregulată cu 8 segmente și hotarele terenului nr. cadastral 3153214148 din com. Stăuceni, str. Tineretului, 105 nu corespund cu hotarele inițial indicate în titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren (f.d. 4-5, 42-43).

La 15 martie 2013 Botnaru Natalia s-a adresat Primăriei com. Stăuceni cu cerere prealabilă prin care a solicitat anulara deciziei nr. 6/2 din 08 mai 2007 pe motiv că se încalcă dreptul de proprietate garantat de către stat (f.d.7).

Prin răspunsul Primăriei com. Stăuceni nr. 02/1-24/204 din 19 martie 2013, cererea a fost respinsă ca depusă cu omiterea termenilor de prescripție, iar solicitarea de a anula decizia Consiliului com. Stăuceni nu este întemeiată și cererea va fi examinată la următoarea ședință a comisiei de profil a Consiliului com. Stăuceni (f.d. 32).

Potrivit art. 118 alin. (1) și (3), 123 alin. (6) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate. Faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Reține Colegiul că pe terenul care aparține cu drept de proprietate Nataliei Butnaru, a fost format un bun imobil, teren pentru construcții cu suprafața de 0.0024 ha, nr. cadastral 3153214.533, proprietarul căruia este administrația publică locală, fapt ce a dus la modificarea configurației terenului și încălcarea dreptului de proprietate a reclamantei, prin depozedarea de o suprafață de teren, limitându-i astfel dreptul de folosință a terenului rămas și creîndu-i dificultăți în folosirea lui.

Menționează Colegiul că la materialele pricinii lipsesc careva probe cu privire la faptul că Botnaru Natalia a fost înștiințată în mod legal despre formarea bunului imobil cu suprafață de 0.0024 ha din terenul care îi aparține cu drept de proprietate și că a oferit acordul din partea ei ca proprietară a bunului imobil adiacent celui ce s-a constituit, cerințe obligatorii în acest sens.

Astfel, instanțele de judecată corect au concluzionat că, există temeiuri de anulare a deciziei autorității publice locale în cazul în care a fost format și înregistrat ilegal un bun imobil, teren pentru construcții cu suprafața de 0.0024 ha, nr. cadastral 3153214.533, fiind încălcat dreptul de proprietate prin deposare al intimatei.

Prin urmare, în circumstanțele relevate și conform normelor de drept material enunțate, se atestă corectitudinea concluziilor instanțelor de judecată cu privire la admiterea acțiunii, deoarece prin acest act se încalcă drepturile reclamantei și încălcarea constituie temei prevăzut de art. 26 al Legii contenciosului administrativ pentru anularea actului contestat.

Referitor la cererea privind repunerea în termenul de adresare în judecată, reține Colegiul că din circumstanțele stabilite în pricină, decizia Consiliului com. Stăuceni nr. 6/2 din 08 mai 2007 a fost adusă la cunoștință reclamantei Botnaru Natalia la 05 februarie 2013 ultima în cadrul examinării unei alte pricini civile, iar la 15 martie 2013 s-a adresat cu cerere prelabilă și ulterior a depus la Judecătoria Rîșcani m. Chișinău acțiunea privind anularea deciziei.

Instanța consideră că circumstanțele invocate de reclamantă întru susținerea cererii de repunere în termenul de adresare în judecată cu acțiunea privind anularea deciziei Consiliului com. Stăuceni nr. 6/2 din 08 mai 2007, este întemeiată și corect a fost admisă. Sunt întrunite condițiile art. 116 alin. (1), (3) și (4) CPC pentru repunerea în termen.

Nu pot fi reținute și se resping argumentele recurențelor precum că termenul limită de depunere a cererii prelabile către Consiliul comunal Stăuceni a fost 07 martie 2013, iar cererea prelabilă a fost depusă tardiv și că intimata nu a respectat procedura prelabilă față de Consiliul comunal Stăuceni, deoarece se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material la care s-a făcut referire și se combat prin circumstanțele descrise.

În plus, raportînd la actele cauzei, motivele invocate în cererea de recurs și coroborînd temeiurile indicate cu prevederile art.432 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele aduse în susținerea cererilor de recurs nu își găsesc încadrare în prevederile legale.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, atît instanța de apel cît și prima instanță a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat corect normele de drept material și procedural, astfel, pronunțînd o hotărîre legală și întemeiată, iar temeiurile invocate

de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu art.445 al. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Primăria și Consiliul comunei Stăuceni.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 octombrie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Botnaru Natalia împotriva Primăriei și Consiliului comunei Stăuceni privind contestarea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi